

Karen Togsverd Hansens prædiken 18. søndag efter trinitatis

Taler

Karen Togsverd Hansen
Sognepræst

Dato

29. september 2024

Sted

Skæring Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst:**

Johannesevangeliet kapitel 15, vers 1-11

”Du er fyret.” Den sætning gav genlyd i den unge mands hoved. Igen og igen lød det. Selv om det jo ikke præcist var de ord, der var blevet brugt af chefen, men en meget mere florumvundet forklaring. ”Nødvendige nedskæringer.” ”Besparelser.” Og at det jo ikke var lykkedes for ham at skabe de resultater, de havde håbet på.

”Du er fyret”. Sådan fra det ene øjeblik til det næste. Organisationen måtte skæres til. Og de måtte skære nogle af de medarbejdere væk, som ikke præsterede godt nok. Og nu var det altså blevet hans tur. Hver dag finder det sted. At nogen mister deres arbejde med besked om, at de ikke leverer godt nok, og derfor bliver skåret væk.

Når man hører Jesus fortælle om vingårdsmændene, der går rundt og beskærer træerne, så kan man jo få samme tanke. At hvis man nu er en gren, som ikke bærer nok frugter eller måske nogle gange slet ingen gode frugter, så bliver man kappet af. Skåret væk, så der bliver bedre vilkår for de andre grene.

Man ser det for sit indre blik. Vingårdsejeren, der går rundt med saven i hånden. Kigger sig omkring og får øje på de grene, der er uden frugt. Og med hurtige bevægelser saver de døde grene af. Samler dem sammen, og kører dem til forbrændingen. Færdigt arbejde. Dem, der ikke bidrager med noget, skal væk.

Og man kan få tanken: Gad vide om det også er sådan i vores liv? For Jesus vil jo ikke belære os om gartneri, men om vores liv. Og vi kan hver især spørge os selv:

Lever jeg mit liv på en måde, hvor jeg bidrager og bærer frugt i verden? Kan jeg leve op til kravene? Bærer jeg frugter nok?

Men stop nu lige engang. Hvad var det, Jesus sagde?

Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig og jeg i ham, han bærer meget frugt.

Grene skal ikke og kan ikke bære sig selv, og grene skal ikke og kan ikke sætte frugt af sig selv. En gren henter saft og kraft fra stammen. Det er i kraft af stammen, at grenen kan bære frugt. Vi er grene. Og Jesus er det træ, vi skal hente saft og kraft fra.

Alligevel lever vi tit som om vi er træer – i stedet for at være grene. Vi stiller store krav til os selv og hinanden. Mest til os selv. Krav om alt det, vi skal og bør gøre. Krav om at vi skal leve sundt, have en god balance mellem arbejde og fritid, klare os godt i skolen og præstere på arbejdet. Krav om at vi skal have pæne hjem, bage bollerne selv og være overskudsforældre og overskudsvenner eller aktive pensionister, der passer børnebørn og er frivillig i en genbrugsbutik. Vi skal præstere på alle fronter. Synes vi.

Men at bære frugt er er noget andet end at præstere, sagde Jesus. Frugten kommer ikke, når vi tager os sammen og prøver mere og bedre. Frugten kommer, når vi som grene tager imod det, som Jesus giver os. Når vi begynder at være det, vi er. Grene på hans træ. Og tager imod det, der strømmer til os. Hans kærlighed. Hans nærvær. Hans velsignelse, omsorg og trøst.

Hvem er den vingårdsmand med saven, som vi frygter? Mange af os er for længst holdt op med at frygte for Gud. Og de fleste af os frygter ikke for alvor for at havne i Helvede. Men alligevel frygter vi. Måske mere end nogensinde. Vi frygter for ikke at slå til. Vi har taget saven i egen hånd og frygter for vores egen og de andres dom. Frygter for at falde igennem og presser os selv for at leve op til tårnhøje idealer.

Mange unge er ramt af mistriksel, sådan lyder det igen og igen. Og det er ikke alene de unge, der mistrives og rammes af søvnmangel, depression og angst. Det rammer bredt.

En af forklaringerne er det høje tempo, vores samfund kører i. Alting skal gå så hurtigt. Og det præstationspres, mange af os oplever.

En tredje forklaring er psykologisering, hvor vi har et kritisk øje hvilende på os selv og analyserer os selv, når vi lever vores liv. Hvordan ser jeg ud? Hvordan virker jeg på de andre? Og individualisering, hvor vi står meget alene om vores liv. Det er jo op til mig selv at finde min vej.

Der er mange, som har det skidt og mistrives. Fordi vi oplever, at vi ikke magter at sætte de frugter, som omgivelserne kræver. Og som vi kræver af sig selv. Og vi er ved at bryde sammen over det.

Jeg er vintræet, I er grenene, sagde Jesus. Den, der bliver i mig og jeg i ham, han bærer meget frugt.

Vi trænger til at høre ordene engang til og lade dem synke helt ind. Vi er grene – ikke træer. Vi skal ikke bære os selv, og vi skal ikke præstere selv. Og Gud forventer aldrig det umulige.

Vi må være grene på Jesus. Leve vores liv med dét udgangspunkt. Som værn mod ubærligt præstationspres, hastighed og individualisering. Som værn mod mistrivsel og sammenbrud. Vi er grene på Jesus. Og det er et være-fællesskab – ikke et gøre-fællesskab eller præstations-fællesskab, og det ligner ikke det arbejdsmarked, hvor der skal præstere for ikke at ryge ud.

Så hør da dagens gode budskab: Der kommer ikke nogen vingårdsmand og skærer os af, kasserer os. For vi hører sammen med Jesus. Fra ham strømmer Guds kærlighed, nåde og velsignelse ind i vores årer – ind i vores liv.

Jesus siger: Jeg er vintræet. I er grenene.

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

18. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-togsverd-hansens-praediken-18-sondag-efter-trinitatis>